

Novel·la

Estimats robots

■ Joan Josep Isern

Una ballarina de puntes i un robot que li fa de parella saluden el lector des de la coberta de *La mutació sentimental*, el segon llibre de Carme Torras. Em sembla una imatge summament encertada -signada per l'il·lustrador Cèsar Isern, amb el qual, m'afanyo a dir-ho, no em lliga cap parentiu-, ja que, per una banda, remet a *Pedres de toc*, el llibre de debut de l'autora, i, per l'altra, trobo que descriu de manera molt aproximada la idea central d'aquest nou llibre.

Carme Torras (Barcelona, 1956) és una científica amb un currículum acadèmic com n'hi ha pocs a casa nostra. Llicenciada en matemàtiques, doctora en informàtica i especialista en robòtica, fa cinc anys va escriure a *Pedres de toc* una història basada en un sentiment tan poc cibernètic com és la fascinació. Una noia jove rep l'encàrrec d'escriure la biografia d'una coreògrafa de fama internacional de tracte esquerp i amb zones del seu passat volgudament guardades sota pany i forrellat. La clau que deslloriga finalment el conflicte és una combinació de sentiments tan humans com la senzillesa i l'admiració que porten les dues protagonistes cap a una fascinació que desemboca en el definitiu esfondrament de les barreres de desconfiança i por que les separaven.

ROBERT RAMOS

Carme Torras ha publicat la seva segona novel·la

Cinc anys després, a *La mutació sentimental* ens trobem amb una autora molt més madura però amb el mateix programa humanístic instal·lat en el disc dur. L'acció se situa en el segle XXII en un context en què els robots conviuen amb els humans sense excessives controvèrsies i amb una estructura social en

què els *protecno*, defensors de l'evolució tecnològica, i els *antitecno* conviuen amb un equilibri que ja m'agradaria tenir aquí per a unes quantes coses que no diré.

L'acció de *La mutació sentimental* es desencadena quan es descongela Cèlia, una noia de tretze anys nascuda durant el segle XXI i que va

haver de ser hivernada en espera de trobar cura a la seva malaltia. Un cop instal·lada en el nou món, ella serà la desencadenant involuntària d'un procés en què dues característiques com la creativitat i l'admiració -o, dit altrament, la capacitat de pensar diferent i d'estimar una altra persona- serviran per enriquir el procés de coexistència entre màquines i humans.

La mirada de l'autora

L'espai se m'acaba i aquest és un dels millors símptomes que defineixen aquest llibre com una obra que obre moltes més portes que les que tanca. No cometré la ingenuïtat de pregonar que *La mutació sentimental* no pertany al gènere de ciència-ficció, perquè la col·lecció que acull el llibre i el premi que l'avalua són exclusius d'aquest gènere. En tot cas, diria que l'encant d'aquesta novel·la rau en la mirada de l'autora -una professional de prestigi, ho repeteixo- sobre el món de la tecnologia avançada. Una mirada en què no trobareu cap rastre de catastrofisme gratuït, ni d'ecologisme de via estreta, ni de maniqueïsmes apocalíptics.

Carme Torras estima els robots -no us perdeu els capítols en què en són els protagonistes-, però té molt clara quina ha de ser la posició de la màquina i quina la de l'ésser humà en aquest *pas à deux* en què estem irremissiblement lligats. Aquesta és la veritable mutació sentimental.*

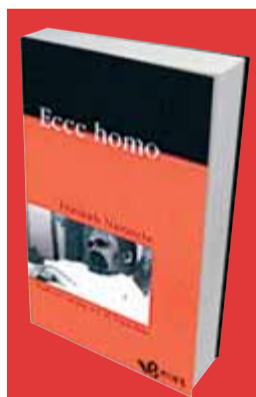
La mutació sentimental

Carme Torras
Premi Manuel de Pedrolo de narrativa de ciència-ficció
Pagès Editors
Lleida, 2008
Preu: 18 euros
Pàgines: 315

■ Carme Torras, llicenciada en matemàtiques, doctora en informàtica i especialista en robòtica, ens ofereix una magnífica obra a través d'una mirada en què no trobareu cap rastre de catastrofisme gratuït ni d'ecologisme de via estreta

1 2 3 4 5

Autobiografia

Ecce Homo

Friedrich Nietzsche
Traducció i pròleg:
J.M. Terricabras
Accent Editorial
Girona, 2007
Preu: 10 euros
Pàgines: 164

1 2 3 4 5

Lliure, ferotge i intractable, però excel·lent

■ Ramon Pla i Arxé

Ecce homo és una autobiografia. Nietzsche la va escriure quan cregué que havia entès el sentit del que havia fet -el 1888, als 44 anys- i volgué vindicar-se davant dels seus contemporanis, convençut de ser incomprès i ignorat. El títol reproduceix les paraules de Pilat en presentar a la multitud Crist coronat d'espines. I ho fa, segurament, per tres raons: perquè se sent un messiès, perquè es considera maltractat i perquè l'expressió remet directament a l'objectiu del llibre, és a dir, a mostrar l'home que hi ha darrere el filòsof. El que el títol té d'exhibicionisme, de blasfèmia i de sinceritat,

ho trobarem al llarg de tot el llibre. El que hi ha de talent literari, també.

L'escorça d'*Ecce homo* és acre: és un text d'una arrogància anòmala, més asseveratiu que discursiu, i amb un menyspreu olímpic cap a valors tan estimables com ara el cristianisme, la cultura alemanya i la compassió. Només cal llegir els títols d'alguns capítols -*Per què sóc tan llest?*, *Per què escric llibres tan bons?*- per adonar-se que Nietzsche no busca caure bé. I ho aconsegueix.

El primer que fascina de Nietzsche és que escriu sense xarxa, brutal i directe, just al contrari dels discursos hàbils i tous dels quals hi ha dotzenes d'exemples filosòfics, literaris, eclesiàstics i polítics. El segon

AVUI

El filòsof Friedrich Nietzsche

motiu, essencial per a ell, és la defensa que fa de la vida -la física i la intel·lectual- i la violència amb què desemmascara les idees que la tra-

eixen, com la *cultura narcòtica*. I el tercer, el més important, la força literària amb què ho diu. És excepcional. Sé que l'expressivitat del seu discurs cavalca sobre criteris inacceptables, però la força de la vivència que revela -el pensament com a experiència- i de les paraules amb què ho expressa, prevalen. És literatura de primer nivell. És per això que l'emocionant manera d'explicar com se li acudeixen les idees (p. 112) podria aplicar-se, sense retocs, a la inspiració literària. *Ecce homo* és un text "lliure, ferotge, intractable" però excel·lent, i Josep M. Terricabras n'ha fet una edició impecable, i l'ha traduït amb una qualitat literària realment gran.*